

Bakgrunn for vedtak
Styttåa kraftverk

Tydal kommune i Sør-Trøndelag

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Styttåa Kraft AS
Referanse	201401245-43
Dato	09.03.2017
Notatnummer	KI-notat 6/2017
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Silje Aakre Solheim

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Styttåa Kraft AS søker om tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Styttåa kraftverk i Tydal kommune. Det er videre søkt etter energiloven om tillatelse til bygging og drift av Styttåa kraftverk.

Inntaket er planlagt som et coandainntak på kote 560. Vannveien er planlagt som et 600 m langt nedgravd rør på østsiden av elva. Kraftstasjonen skal bygges på kote 510 på nordsiden av elva. Det er behov for 40-50 m ny vei til kraftstasjonen. Rørgatetraseen skal benyttes som midlertidig anleggsvei til inntaket. Etter bygging revegeteres denne, og man vil benytte snøscooter eller ATV for å nå inntaket. Kraftverket vil ha en maksimal slukeevne på 1932 l/s og en installert effekt på 0,8 MW. Gjennomsnittlig årlig produksjon er beregnet til 1,8 GWh. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 60 l/s hele året. Linjetilknytning gjøres gjennom en 100 m lang jordkabel frem til eksisterende 22 kV-nett.

Tydal kommune er ikke negativ til søknaden om Styttåa kraftverk, men peker på at det etter hvert er bygd ut mange vassdrag i kommunen. **Fylkesmannen i Sør-Trøndelag** har levert innsigelse mot Styttåa kraftverk. **Sametinget** har levert innsigelse mot Styttåa kraftverk med bakgrunn i konsekvenser for reindrifta i området. **Saanti Sijte** går imot Styttåa kraftverk fordi det ligger i hjertet av deres beiteland. **TrønderEnergi Nett AS** informerer om at nettilknytning for Styttåa kraftverk krever investeringer på både distribusjonsnett og regionalnettsnivå. Etter TrønderEnergi Netts mening vil det være vanskelig å få småkraftverkene i Tydal og Selbu på nettet innen 2020. **Statkraft AS** forutsetter at den omsøkte planen ikke vil ha negative konsekvenser for deres fiske- og biotopiltak i Nea/Nidelva vassdraget. De mener også at nettsituasjonen er utfordrende, og skriver at de ikke vil akseptere mer innmating til Nea kraftverk. **FNF Sør-Trøndelag** mener Styttåa kraftverk vil føre til et for stort tap av inngrepsfrie område til at det kan aksepteres. **Per Fossen** mener utbyggingen vil redusere verdien av området som turmål ved at den visuelle opplevelsesverdien blir redusert.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 1,8 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er normalt for et minikraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør små kraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2014-16) har NVE klarert drøyt 2,2 TWh ny energi fra små kraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Det er ikke registrert verdifulle naturverdier som vil påvirkes av Styttåa kraftverk. Området har noe verdi for tamreindrift i området, men NVE mener påvirkningen fra Styttåa kraftverk vil være beskjeden. Det er etter det NVE kjenner til lite brukerinteresser i området og området vil også etter det planlagte tiltaket kunne benyttes til tradisjonelt friluftsliv. Styttåa har gode landskapskvaliteter på nært hold, men i det store landskapsrommet forsvinner elva. NVE vurderer kostnadene ved tiltaket til å være litt over gjennomsnittet i forhold til andre småskala vannkraftverk som det er søkt konsesjon for de siste årene. NVE ser at det er store utfordringer knyttet til å få Styttåa kraftverk på nett.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Styttåa Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Styttåa kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Småkraftpakke Tydal-Selbu

NVE har gjort en samlet behandling av seks søknader om bygging av små- og minikraftverk i Tydal og Selbu kommuner. De respektive bakgrunn for vedtak-notatene for de seks søknadene er gitt i tabellen nedenfor. Søknadene er i disse dokumentene samlet sett referert til under fellesnavnet småkraftpakke Tydal-Selbu. Kart som viser de seks sakene som utgjør småkraftpakke Tydal-Selbu er vedlagt.

Søker	Kraftverk	Notat	Effekt (MW)	Produksjon (GWh)
Selbu Energiverk AS	Mølnåa kraftverk	KI-notat nr.: 1/2017	1,5	4,3
Clemens Kraft AS	Lødølja kraftverk	KI-notat nr.: 2/2017	4,8	15,9
Clemens Kraft AS	Råna kraftverk	KI-notat nr.: 3/2017	3,3	9,7
An-Magritt Morset, Asbjørn Hegstad, Berit Kåsen & Kjell Kåsen	Møåa kraftverk	KI-notat nr.: 4/2017	1,5	4,6
Lauva Kraft AS	Lauva kraftverk	KI-notat nr.: 5/2017	0,9	2,0
Styttåa Kraft AS	Styttåa kraftverk	KI-notat nr.: 6/2017	0,8	1,8

NVE har valgt å behandle sakene samtidig for å kunne gjøre en mer grundig vurdering av samlet belastning av de konsesjonssøkte tiltakene, og samtidig gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne interesser. Samlet utsendelse av sakene på høring gjør det også lettere for høringspartene å vurdere sakene opp mot hverandre, og gi grundigere innspill på samlet belastning.

Etter en helhetlig vurdering av planene og de innkomne høringsuttalelsene mener NVE at fordelene ved to av de omsøkte kraftverkene i småkraftpakke Tydal-Selbu er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser, slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. Dette gjelder Mølnåa og Styttåa kraftverk. NVE mener at ulempene ved bygging av Råna, Møåa, Lauva og Lødølja kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt for disse kraftverka.

Samlet vil NVEs positive vedtak gi inntil 6,1 GWh i ny fornybar energiproduksjon. Dette tilsvarer ca. 4,3 GWh for Mølnåa kraftverk og 1,8 GWh for Styttåa kraftverk. Vi mener dette vil være et bidrag til å oppfylle kravet i den felles sertifikatordningen som er inngått med Sverige. Disse prosjektene vil etter vårt syn ikke ha vesentlige negative virkninger for allmenne interesser.

Innhold

Sammendrag	1
Småkraftpakke Tydal-Selbu	3
Søknad	5
Høring og distriktsbehandling	9
NVEs vurdering	17
NVEs konklusjon	25
Forholdet til annet lovverk	26
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	27
Vedlegg	29

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Styttåa Kraft AS, datert 16.4.2015:

«Styttåa Kraft AS ønsker å utnytte vannfallet i Styttåa i Tydal kommune i Sør-Trøndelag, og søker hermed om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelser til:

- Bygging av Styttåa minikraftverk i henhold til vedlagte planer.

II. Etter energiloven om tillatelse til:

- Bygging og drift av Styttåa minikraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og krafllinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.»

Styttåa kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	18
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	20,3
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	35,8
Middelvannføring	l/s	644
Alminnelig lavvannføring	l/s	59
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	86
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	32
Restvannføring	l/s	9
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	560
Avløp	moh.	510
Lengde på berørt elvestrekning	m	600
Brutto fallhøyde	m	50
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,09
Slukeevne, maks	l/s	1932
Minste driftsvannføring	l/s	190
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	60
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	60
Tilløpsrør, diameter	mm	1000
Tilløpsrør, lengde	m	600
Installert effekt, maks	MW	0,8
Bruktid	timer	2190
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	0,5
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	1,3
Produksjon, årlig middel	GWh	1,8

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	8
Utbyggingspris	kr/kWh	4,4

Styttåa kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	kVA	900
Spenning	kV	69

TRANSFORMATOR

Ytelse	kVA	900
Omsetning	kV/kV	22/0,69

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	100
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Tiltakshavere for Styttåa kraftverk er grunneierne Håkon Kåre Aune og Berit Aune. Dersom konsesjon blir gitt vil de danne aksjeselskapet Styttåa Kraft AS sammen.

Beskrivelse av området

Styttåa har sitt utspring fra høytliggende fjellområder ved Melshogna, Ruten, Tronshatten og Fongen, og renner ut i elva Lødølja ca. 8 km øst for grenda Aune. Landskapet rundt Styttåa er i hovedsak preget av kuperte vidder med mye myr. Det vokser spredt skog i området. Styttåa renner på fjell, og på første delen fra inntaket er det flere kulper. Etter 150 m går elva i et brattere stryk, og den faller 40 m på 200 m. De siste 150 m til kraftstasjonen er det lite fall. Det går en vei over elva like ved der kraftstasjonen er planlagt. Kraftstasjonen skal ligge på oversiden av denne veien. Det blir i dag tatt ut vann til et nærliggende hyttefelt i den kulpen som er tenkt som inntaksmagasin til kraftverket. Dette er et provisorisk inntak, som ved realisering av Styttåa kraftverk vil bli sikret gjennom en permanent løsning.

Teknisk plan*Inntak*

Inntaket skal plasseres på kote 560, og det er planlagt å være av typen coanda-inntak. Bredden på inntaket vil være 5 m. Søker anslår at vannspeilet vil være ca. 30-40 m langt og gi et volum på 400 m³. Inntaket utstyres med rør for slipp av minstevannføring. På østre side av dammen bygges et lite lukehus som skal beskytte spjeldventil og sensorer for vannmåling, samt elektrisk anlegg.

Vannvei

Vannveien skal i sin helhet bestå av en ca. 600 m lang nedgravd rørgate på østsiden av elva. Rørene vil ha en diameter på 1000 mm. De første 300 m fra inntaket ligger fjellet grunt og det må sannsynligvis sprenges noe. De siste 300 m ned mot kraftstasjonen graves røret ned i myr. Vannveien og kjørevei langs røret vil midlertidig legge beslag på 15 m bredde.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen skal plasseres på nordsiden av elva, ca. 10 m fra veiskulderen. Turbinsenteret vil ligge på ca. kote 510, og kraftstasjonen vil få et areal på 35-40 m². I kraftstasjonen installeres en Francisturbin med slukeevne mellom 190 l/s og 1932 l/s og ytelse på 0,8 MW. Det blir også installert en generator og en transformator med omsetning på 0,69kV/22kV.

Nettilknytning

Kraftverket er planlagt tilknyttet eksisterende nett via en 100 m lang jordkabel, som legges langs eksisterende hyttevei. TrønderEnergi Nett AS har bekreftet til tiltakshaver at det er kapasitet til å knytte Styttåa kraftverk til deres eksisterende 22 kV-nett. Statnett skriver derimot i korrespondanse til NVE at det ikke er plass til innmating av kraftverkene i småkraftpakke Tydal-Selbu på transformatoren i Nea kraftstasjon.

Veier

Frem til kraftstasjonen brukes eksisterende vei til Aunemarka. Denne veien er av nødvendig standard. Det er behov for å etablere en avkjøring fra denne veien på ca. 40-50 m. Som tilkomst til inntaket er det planlagt en midlertidig anleggsvei langs rørgatetraseen. Etter bygging skal denne revegeteres, og man vil benytte snøscooter eller ATV for å komme til inntaket.

Massetak og deponi

Det er ifølge søker massebalanse i prosjektet og derfor ikke behov for massetak eller deponi.

Arealbruk

	Anleggsfase (m ²)	Driftsfase (m ²)	Ev. merknader
Inntaksområde	2 000	200	
Rørgate (vannvei)	7 500	1 500	
Riggområde og sedimenteringsbasseng	500	-	
Kjørevei langs rørtrase	5 000	-	Inngår i areal for rørtrase
Kraftstasjonsområde	1 000	200	
Nettilknytning	-	-	Legges langs vei til Aunemarka
Totalt	16 000	1 900	

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Området er klassifisert som LNF-område i kommuneplanens arealdel.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

EUs vanndirektiv

I følge søker er det ikke spesielle merknader til Styttåa i henhold til regionale forvaltningsplaner for vassdrag etter vannforvaltningsforskriften. Vannkvaliteten i Styttåa er angitt som svært god, og uten risiko for forurensning.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 16.9.2015 sammen med representanter for søkeren, kommunen og Fylkesmannen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Tydal kommune har kommet med uttalelse i brev av 21.8.2015:

Tydal kommune vil ikke stille seg negativ til søknaden om Styttåa kraftverk. De mener det er positivt at Styttåa og de andre planlagte kraftverkene i småkraftpakken er planlagt veinært og således ikke vil berøre uberørt natur. Samtidig peker kommunen på at de allerede i stor grad har bidratt til samfunnets krav om kraftproduksjon gjennom mange tiår. De fire aktuelle søknadene i kommunen er i seg selv ikke store, men summen av tidligere utbygginger, virkning for reindrift, tidligere gitte konsesjoner sammen med disse søknaden, vil gi en ytterligere belastning på området. Tydal kommune mener kunnskapsgrunnet for biologisk mangfold, i forhold til Styttåa kraftverk, ikke er tilstrekkelig.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag uttalte seg i brev av 6.7.2015:

Fylkesmannen har fremmet innsigelse mot Styttåa kraftverk, sammen med fire av de fem andre kraftverkene i småkraftpakke Tydal-Selbu. De oppsummerer slik for Lødølja, Lauva og Styttåa:

«Hovedbegrunnelsene for Lødølja, Lauva og Styttåa er den allerede høye belastningen fra vannkraft i Neavassdraget, hensynet til tamreindrift i Skarpdalen, verdien av de urørte vassdragene og de urørte elvestrekningene Lauva og Styttåa med viktige naturverdier og landskapselementer og verdien som randområde til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Vi mener kartleggingen av naturverdier i influensområdet til Lauva og Styttåa er for dårlig fordi det ikke er kartlagt naturtyper etter DN-Håndbok 13 og NiN 2.0 og at dette bør gjøres før det kan tas endelig avgjørelse i saken.»

Landskap

Fylkesmannen skriver at Styttåa ligger i et urørt område med rik vegetasjon, og det er flere MIS-figurer i området som indikerer gammel skog. Dette og fossen Styttåfallet gjør at Styttåa er et rikt og visuelt vakkert landskap i område. Styttåa ligger i randområdet til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Reindrift

Lødølja, Styttåa og Lauva er lokalisert i Skarpdalen, som er kjerneområdet til Saanti Sijte. Skarpdalen er et viktig område for reinbeitedistriktet fra forsommer til senhøst, men er i reindriften arealbrukskart avmerket som beiteområde til alle årstider. På Finnkoihøgda, i Skarpdalen har Saanti Sijte et gjerdeanlegg og en sommerboplass. Denne benyttes til både kalvemerking og høstslaktning. Flere oppsamlingsplasser, flytt- og trekkleier er tilknyttet anlegget, og kan bli berørt av de planlagte vannkraftverkene i Skarpdalen.

Mye menneskelig aktivitet og forstyrrelser i anleggsperioden kan føre til unnvikelseeffekter, at reinen reduserer bruken av områder nær inngrepene for å unngå å møte på forstyrrelser. En slik effekt kan sannsynligvis merkes langt utover influensområdet som er lagt til grunn i søknadene. Redusert bruk av sommer- og høstbeiter og redusert bruk av nærliggende flytt- og trekkleier kan få konsekvenser for reindriftens arbeid med samling og gjeting tilknyttet merke/slakteanlegget i Skarpdalen.

Etter Reindriftsavdelingens vurdering er de direkte konsekvensene av de tre anleggene hver for seg små. Samlet vil de tre kraftverkene imidlertid utgjøre et betydelig inngrep i Saanti Sijtes reinbeiteområde.

Naturmangfold

Fylkesmannen er kritiske til at miljøundersøkelsene ikke omfatter kartlegging av naturtyper etter DN-håndbok 13 og NiN 2.0, og mener at dette bør gjøres.

Samla belastning

Neavassdraget er allerede sterkt påvirket av vannkraftreguleringer, og den samla belastningen på naturmangfold, intakte og flomrobuste elve- og natursystemer, friluftsverdier og det visuelle landskapsbildet i området er svært stor.

Lødølja, Lauva og Styttåa kraftverk vil samlet sett utgjøre et betydelig inngrep i Saanti Sijtes reinbeiteområde. Saanti Sijte er allerede hardt belastet av kraftverk-, vei og hytteutbygging, og vi mener det ikke bør bygges mer i dette området. Lødølja har vært regulert siden 1967, da deler av Lødølja ble demt opp og Finnkoisjøen ble dannet. Det slippes ikke vann fra Finnkoisjøen om sommeren og da er Lødølja nesten tørr. Det er ikke pålagt minstevannføring fra eksisterende regulering av Finnkoisjøen.

Vannforskriften

Styttåa har tilstandsklasse god.

Sametinget/Samediggi har uttalt seg i brev av 22.11.2016:

Sametinget skriver at de befarte området ved Styttåa i 2014, og at det da ikke ble registrert noen samiske kulturminner. De har derfor ingen innvendinger til prosjektet med tanke på kulturminneverdier. Sametinget fremmer innsigelse mot Styttåa, Lødølja og Lauva kraftverk da de mener disse kraftverka vil ha vesentlige virkninger for reindrifta. Ut i fra at Essand reinbeitedistrikt allerede er sterkt preget av eksisterende tiltak, mener Sametinget at man må se tiltak i området samlet, og at det ikke holder å se isolert på de enkelte planene. Sametinget vil også ha med søknaden om Prestfossan kraftverk i denne samla vurderingen

Saanti Sijte kom med uttalelse i brev av 28.8.2015:

Saanti Sijte skriver at Styttåa, Lauva og Lødølja ligger nært hverandre geografisk og er samlet i Skarpdalen i Tydalen, som er kjerneområdet til Saanti Sijte. Saanti Sijte har et gjerdeanlegg i Skarpdalen som benyttes til kalvemerking, slakting og skilling. Området kan benytte som reinbeite året rundt. Det er flere samleområder og trekkleier i nærheten. Om Styttåa spesielt skrives:

«I Styttåas konsesjonssøknad under beskrivelse av arealbruk og eiendomsforhold (punkt 2.5 med vedlegg 7) er Saanti Sijte rettigheter utelatt. Det samme gjelder under punktet om brukerinteresser (3.14). Saanti Sijte har gjennom alle tids bruk, sedvanerett, sterke rettigheter

i området. Under Reindrift (3.11 samt vedlegg 9) benevnes Skarpdalsvollen setergrend som sommerkvarter for oss. Dette er ikke riktig. Vi har gjeterhytter i Skarpdalen, som brukes hele året med forskjellig intensivitet alt etter hvordan reindrifftsforholdene er fra år til år. I vedlegg 9 (kart 4, bilde2, 5.1) er det antagelser og vurderinger som både er gale, og som forringer vår verdi av områdene.»

Videre skriver Saanti Sijte:

«I de tre konsesjonssøknadene beskrivelse av tiltakene er Saanti Sijtes rettigheter utelatt. Saanti Sijte har gjennom aller tids bruk, sedvanerett, rettigheter i området. Reindriften i området er sørsamisk, og vår kultur og bærekraft! Den skal ikke under noen omstendigheter sorteres under noe annet enn viktig! I søknadene er det foretatt en vurdering av områder ut fra reindriften arealkart og datagrunnlag. Reindriftsutøvere med praktisk erfaring og lokalkunnskap i Saanti Sijte bør involveres i starten av prosjekter, da det er de som best kan vurdere følgene påvirkningene for reinen.

Saanti Sijte er fra før av berørt av store arealinngrep der store områder med beiteland forsvant, bl.a av oppdemming av sjøer. Reinen er en selektiv beiter. Dvs. at den velger ulike beiteområder og ikke minst forskjellige deler av en planter til forskjellige årstider. Når større beiteområder forsvinner er det ikke slik at den kan benytte andre områder på samme vis da sammensetningen av vekster er ulike fra område til område.

Forstyrrelser av menneskelig aktiviteter og rovdyr øker stadig. Og i forbindelse med anleggsvirksomhet vil reinen trekke unna området. Unnvikelsesadferden er noe som forplanter seg videre utover enn bare det området som blir berørt. I tillegg vil det også komme nye veier, dermed øker også aktiviteten av folk og hunder.

Vi mener at utbygging av Styttåa, Lauva og Lødølja får for store konsekvenser i vårt reinbeiteområde som fra før av er hardt belastet. Og vi vil ikke godta bygging av disse tre kraftverkene.»

TrønderEnergi Nett AS har gitt uttalelse i brev av 24.6.2015:

Tilknytning av Møåa, Lødølja, Lauva og Styttåa kraftverk i Tydal vil kreve investering på både distribusjonsnett og regionalnett. Transformeringskapasitet til overliggende nett er flaskehals for alle disse tilknytningene, i tillegg til delvis omfattende investering i overføringskapasitet i distribusjonsnettet. Det er begrenset kapasitet for innmating av ny kraftproduksjon i Nea. Det kan slik TrønderEnergi Nett AS ser det være vanskelig å få småkraftverkene i Tydal og Selbu på nett innen 2020.

Når det gjelder behov for tiltak i distribusjonsnettet, skriver TrønderEnergi Nett AS følgende:

«Lødølja, Lauva og Styttåa ønsker tilkobling på Statkraft sin ledning i retning Finnkoi. Ny kraft kan først tas inn på nettet når linja er bygd om. Det er naturlig at TEN overtar eierskap til ledninga i forbindelse med ombyggingen. Nettet må forsterkes helt fra Nea transformatorstasjon og opp til småkraftverkene, i henhold til vedlagte kart. Totalt anleggsbidrag for dette er antydnet til opp mot 7,8 MNOK og fordelt i forhold til effektbehov.»

Om tiltak i regionalnettet skriver de:

Trondheim Energi ga i sin tid tillatelse til å forsyne Tydal direkte fra kraftverkene i NEA. Diverse fusjoner har ført til at dette avtaleforholdet i dag står mellom Statkraft og TEN. Vedlagte enlinjeskjema viser stasjonens oppbygning og eierforhold.

I Nea eier TEN en 10 MVA transformator som forsyner Tydal med kraft (T5). Denne transformerer 10 kV generatorspenning til 22 kV distribusjonsnettspenning. Statkraft godtar uttak over denne transformatoren, men har signalisert at det ikke er ønskelig med innmating på grunn av begrensning i transformeringen opp fra 10 kV til 420 kV i T1. Denne 140 MVA transformatoren står foran to generatorer med merkeytelse 2x60 MVA. Da forbruket i Tydal er relativt lavt over året, skal det ikke mye til før flyten går motsatt vei. Småkraftverket Sæteråa leverer allerede inn 0,98 MW, Væla skal inn med 1 MW innen kun kort tid, og Grøna har fått konsesjon på 2,9 MW produksjon. Sommerlast i Tydal ligger rundt 2 MW, mens vinterlast ligger opp mot 6 MW. Normalt ligger lasten på høst og vår mellom 3 og 4 MW.

Innmating på Finnkoilinja møter en flaskehals i transformeringskapasiteten i Statkraft sin T6, med merkeytelse 2 MVA.

Dermed vil tilknytning av mer småkraft i området kunne utløse behov for å bygge ny transformering 22/132 kV. Et slikt tiltak krever anleggskonsesjon, og medfører at samfunnsøkonomi og påvirkning på nettariffen må vurderes. Den samlede vurderingen bør også inkludere Statkrafts muligheter for innmating av effekt over T1. TEN har ikke prioritert å starte på arbeidet med konsesjonsprosessen, da prosjektene til nå har vært usikre angående vilje til å dekke nødvendige anleggsbidrag i distribusjonsnettet.

Dersom vindkraftutbyggingen blir vedtatt ser TEN at det kan bli krevende å gjennomføre søknads- og byggeprosess for ombygging i NEA i perioden frem til 2020. Så lenge det foreligger begrensninger vedrørende transformeringskapasitet i Nea, kan det bli utfordrende å få småkraften tilknyttet nettet før fristen for elektriske sertifikater går ut i 2020. Dersom Statkraft godtar perioder med innmating over T5/ T1, kan det være med på å muliggjøre disse prosjektene.»

Statkraft Energi AS gir uttalelse i brev av 1.7.2015:

Statkraft Energi AS opplyser at hele småkraftpakken ligger innenfor nedbørfeltet til Nea/Nidelva der Statkraft har en rekke kraftverk. Statkraft forutsetter at de omsøkte planene ikke vil ha negative konsekvenser for Statkrafts fiske- og biotopiltak i vassdraget. Statkraft kommenterer også at nettsituasjonen er utfordrende og at de ikke vil akseptere mer innmating til Nea Kraftverk. En utbygging av mer småkraft i området vil kunne utløse behov for oppgraderinger og nybygging av transformatorer, linjer og kabler. Nettet er sammensatt, og Statkraft ville foretrukket at det utarbeides en nettutviklingsplan for dette området, som grunnlag for de vurderinger som må gjøres.

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) – Sør-Trøndelag har gitt uttale i brev av 31.7.2015:

FNF mener kraftverket vil føre til et for stort tap av inngrepsfrie områder til at det kan aksepteres. På grunn av inngrep det vil føre med seg bør ikke Styttåa kraftverk bygges. FNF mener det faktum at søker selv beskriver prosjektet som økonomisk marginalt bør være en viktig grunn til å avslå søknaden.

Per Fossen uttalte følgende i e-post av 20.8.2015:

«Vi har hytte 200 m fra Styttåa, og bruker både den, med Styttåafallet, og Lauva ofte som turmål. Vår interesse i saken ligger i det at den verdien blir vesentlig redusert med omsøkt utbygging, og også visuelt vil opplevelsesverdien av området forringes. Vi slutter oss også til uttalelsen fra Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag vedr. disse to utbyggingsplanene.»

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Lauva Kraft AS har kommentert høringsuttalelsene i brev av 31.8.2015:

«Høringsuttalelsen fra Statkraft og TrønderEnergi Nett

Ang. nettilknytning og de problemer dette fører med seg: I 2011-2012 overtok Statkraft eierskapet til Trondheim Elektrisitetsverk (TEV) sine produksjonsanlegg. I 2013 overtok TrønderEnergi Nett AS (TEN) områdekonsesjonen for distribusjons- og regionalnettet i Tydal kommune. Tidligere eier Tydal komm. Energiverk (TK) ble en del av TEN. I starten av dette skiftet rådet det full forvirring mellom de nye eierne om ansvaret for nettanleggene. Gamle produksjonslinjer (22 kV) bygget som anleggskraftlinjer ble benyttet som tilførselseslinjer til blant annet fritidsboliger som var kunder av TK. Dette praktiske «samboerskapet» mellom TEV og TK fungerte ikke lenger når 50-60 år gamle linjer måtte erstattes, grunnet alder. De nye eierne TEN og Statkraft ville ikke forstå sine nye plikter, en normal konsekvens av sitt nye eierskap. Dette førte til en langvarig diskusjon mellom de som ønsket å realisere småkraft og de som skulle betale for de helt nødvendige nye nettanlegg. Heldigvis falt ledningene ned i vinterstormen 2015 og eierskapet ble raskt avklart, og de innrømmet at levetiden var brukt opp.

Statkraft har uttalt at de ikke ønsker forsyning av Tydal kommune over 10 kV samleskinner i Nea kraftverk og definitivt ikke innmating fra småkraftverk. (les begrunnelsen i høringsuttalelsen). Arbeidet med å etablere en seriøs nettilknytning for Tydal kommune er å planlegge, søke anleggskonsesjon og bygge et 22/132 kV transformatorarrangement med tilhørende bryteranlegg og avganger for den enkelte 22kV radial i Tydal. TEN trenerer dette arbeidet og sier i sin høringsuttalelse at de ikke rekker dette før 2020 og at småkraftutbyggerne ikke kan forvente grønne sertifikater. De prøver altså å desillusjonere søkerne – for deretter å få utsatt investering i regionalnettet. Denne treneringen er i strid med energiloven som klart uttaler at netteier skal:» uten opphold legge forholdene til rette «– enten det gjelder levering eller mottak av elektrisk energi. TEN er informert om at en større hendelse i Nea kraftverk vil gjøre Tydal kommune strømløs.

NVE har krevet at nettilknytningen for omsøkte prosjekt skal være avklart før disse kan tas til behandling. Vi har fått henstand og bearbeider TEN fortløpende. Vi kan opplyse at Aune marka hyttefelt (forsyner 38 fritidsboliger) er nybygget med BLX-luftlinje. Denne har kapasitet nok for innmating av produksjonen i Styttåa. Der denne BLX-linja grener av fra luftledningen mellom Nea transformatorstasjon og Finnkoisjøen må det bygges nytt. TEN har bygget nytt (høyspentkabel i jord) fra denne avgreiningen og opp til Finnkoisjøen. Det er strekningen fra avgreiningen og tilbake til Nea transformatorstasjon som gjenstår. Høringsuttalelsen fra TEN tyder på at de fortsatt ønsker å trenere og vår tålmodighet er brukt opp og vi vurderer å klage TEN inn for NVE, hvor begrunnelsen er at de ved å trenere bryter energiloven.

Høringsuttalelse Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Vi gjør oppmerksom på at tap av inngrepsfri natur ikke lenger skal vurderes. Det høyest liggende tiltaket (inntaksdammen) skal bygges veiløst og legges slik i elva at overløpet ikke blir synlig fra Skarvan og Roltdalen Nasjonalpark. Når det gjelder begrunnelsen for å bygge nytt 22 kV nett langs Lødølja-vassdraget skyldes dette ikke muligheten for at det gis konsesjon eller ikke. Den gamle anleggskraftlinjen (bygget i 60 årene) har forsynt damanlegget i Finnkoisjøen og bebyggelsen på Skarpdalsvollen. Under en vinterstorm (mars 2015) knakk

deler av linjen sammen og netteier måtte legge ut provisorisk kabel for å opprettholde forsyningen. Erkjennelsen av at ledningsanlegget måtte erstattes med nytt stod da klart for netteier og det ble valgt å legge kabel i veigrøfta inn til Finnkoidammen. Kabelen er dimensjonert slik at en kan knytte til både Lauva- og Lødølja kraftverk samt forsyne Kranklia hyttefelt og Skarpdalsvollen. Deretter kan en demontere og frakte ut materiellet for den gamle luftledning. På et stykke over et par kilometer gikk denne kloss inntil nasjonalparkgrensa.

Høringsuttalelse fra Trondheim Turistforening (TT)

Vi ser at TT vektlegger det samme syn som «Forum for natur og friluftsliv». Derfor vil vi understreket at Lauva er et beskjedent inngrep som vil gro til og være vanskelig å få øye på fra en som ikke er «innvidd». Rørgatetraseen er lagt helt i overgangen mellom fastmark i elvas kantvegetasjon og myr. Her vil revegeteringen gå raskere enn i myr. Inntaket vil være en liten massefyllingsdam (stein fra området), med en tetningskjerne av betong. Et lite lukehus (ca. 2x2 meter) vil bli bygget i naturmaterialer. Det blir ikke bygget vei til inntaket. Derimot må vi ha vei ned til kraftstasjonen, denne planlegges i samråd med grunneierne og vil være en sidevei ned i dalsøkket til kraftstasjonen.»

Tilleggsopplysninger

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har uttalt følgende i brev av 22.10.15, i etterkant av befarings:

« ...

Med bakgrunn i befarings av områdene og vurdering av samla belastning av kraftutbygging i Neavassdraget samt samla belastning av inngrep i Essand reinbeitedistrikt, opprettholder Fylkesmannen innsigelse mot kraftutbygging i Råna, Møåa, Lødølja, Styttåa og Lauva. Med bakgrunn i nye opplysninger om naturmangfoldet i vassdraget etter befarings og med bakgrunn i samla belastning, frarår vi bygging av Mølnåa kraftverk.

...

Styttåa

Det planlagte kraftverket i Styttåa er det kraftverket som vil gi minst inngrep siden kraftstasjonen er planlagt rett ved eksisterende vei. Styttåa er imidlertid ei flott elv med noe utviklet bekkekløfnatur ved Styttåfallet.

...»

I tillegg gjør Fylkesmannen en vurdering av samla belastning i Nevavassdraget. Per nå er 63 % av vassdragene i Neavassdraget utbygd, ved konsesjon til kraftpakke Tydal-Selbu, vil andelen økes til 77 %. I tillegg er alle større sjøer (14) i Neas nedbørfelt påvirket av vannkraftutbygging. Det er også gitt konsesjon til inntil 50 vindturbiner på Stokkfjellet, rett vest for Råna.

«Fylkesmannen mener at samla belastning for inngrep i vann og vassdrag i nedbørfeltet til Nea nå er svært stor og at det ikke bør bygges t flere vassdrag i nedbørfeltet. Flom og den stadige bevegelsen av masser som naturlige vannmengder i vassdrag skaper er en nødvendig prosess for livet i og ved elver. Økosystemene i elvesystemer er stadig i forandring og alle planter og dyr som lever i og ved elva er tilpasset dette. Naturlige vannmengder og flom er en svært viktig del av økosystemet og mange arter er avhengig av flom for å leve. Dette gjelder blant annet planter og insekter som lever på elvebredder. Den konstante bevegelsen av sand

og grus er viktig for laks og ørret. Det skaper egne skjul, oppvekst- og gyteplasser. For lite vannføring i elver på grunn av kraftutbygging kan gi færre gyte- og oppvekstplasser. Lite vann og lite flompåvirkning gir mer slam på elvebunnen og er negativt for planter, insekter og fisk.»

Angående reindrift utdypes det:

«Tiltakene (Lødølja, Styttåa og Lauva kraftverk) er lokalisert i kjerneområdet til Saanti Sijte (Essand) reinbeitedistrikt, dvs. et område som er mye benyttet av reindriften store deler av året, særlig under barmarkstiden. Ved Finnkoihøgda i Skarpdalen har Saanti Sijte et nylig oppgradert gjerdeanlegg som benyttes til kalvemerkning, skilling og høstslakting. Slakteanlegget er godkjent av Mattilsynet, og er derfor svært viktig for reindriften slakteuttak. Tilknyttet gjerdeanlegget er gjeterhytter til de fleste familiene i Saanti Sijte. Gjeterhyttene blir brukt ved aktivitet i gjerdeanlegget, eller ved det daglige arbeidet med flokken (herunder flytting, gjeting, oppsyn). I Skarpdalen er det flere oppsamlingsplasser, flytt- og trekkleier som kan bli berørt av tiltaket.

...

Kraftutbyggingene hver for seg vil sannsynligvis ikke få særlig store negative konsekvenser for reindriften, gitt at man foretar nødvendige avbøtende tiltak. Men den store virkningen av tre kraftverk, sammen med de eksisterende tekniske inngrep i området vil gi større negative konsekvenser. Dette ved at reinbeiteområdene til Saanti Sijte stadig fragmenteres. Store utmarksarealer i Tydal kommune er fra før berørt av bl. a. vassdragsutbygging, vegbygging og fritidsboliger, og summen av disse inngrepene må tas med i betraktning i slike saker. Reindriften er avhengig av større sammenhengende beiteområder med intakte flytt- og trekkleier for å sikre beitero i flokken.

...

Fylkesmannen er kritisk til rørgatetraseen til Lødølja kraftverk. Traseen er lagt på myrområder og rabber, som er viktige vår- og høstbeiteområder for Saanti Sijte. Dersom en nedgravd rørgate drenerer myrområde i og rundt rørgata, kan dette medføre en endring i vegetasjonssammensetningen, som igjen kan senke beiteverdien i området.

Konsekvensutredning på fagområdet reindrift i rapporten for Lødølja, Styttåa og Lauva er for dårlig. Fylkesmannen kjenner seg ikke igjen i verdivurderingen som er gjort, og mener at metodene som er blitt brukt er for dårlig. Reinbeitedistriktet er videre ikke blitt godt nok involvert i prosessen.

Avbøtende tiltak:

Dersom en konsesjon blir gitt, må det stilles vilkår om at anleggsperioden legges til en tid der den i minst mulig grad er til ulempe for reindriften. Rørtraseen må planlegges sammen med reindriften, slik at de gode beiteområdene bevares. Det forutsettes at tiltakshaver er i dialog med reindriften før og under anleggsfasen.

Fylkesmannens konklusjon i forhold til reindrift

Med begrunnelse i den reindrifsfaglige vurderingen over, og spesielt med bakgrunn i den samlede virkningen av disse og tidligere inngrep vil Fylkesmannen ikke trekke varsel om innsigelse til de tre kraftverkene Lødølja, Styttåa og Lauva.

...»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 18 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 644 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 0 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst- og vårflo. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 86 og 32 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 59 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1932 l/s, og minste driftsvannføring 190 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 60 l/s hele året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 65 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget, og vi har ikke funnet spesielle avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Styttåa kraftverk er planlagt med en maksimal slukeevne tilsvarende 300 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 60 l/s hele året. Det meste av vannføringen nedstrøms inntaket vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 137 dager i et middels vått år. I 55 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 9 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at den omsøkte maksimale slukeevnen er høy, og vil ta ifra vassdraget størsteparten av den naturlige vannføringsdynamikken.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Styttåa kraftverk til omtrent 1,8 GWh fordelt på 0,5 GWh vinterproduksjon og 1,3 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 8 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 4,4 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader, og har kommet frem til omtrent de samme utbyggingskostnadene som oppgitt i søknaden, med unntak av kostnadene for det elektromekaniske utstyret. NVEs beregninger av kostnadene for det elektromekaniske utstyret ligger vesentlig høyere enn hos søker, og trekker totalkostnadene opp omtrent 20-30 %. Energikostnaden over levetiden (LCOE) er beregnet til 0,35 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,29-0,42). Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 5 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket til å være litt over gjennomsnittet i forhold til andre småskala vannkraftverk som det er søkt konsesjon for de siste årene. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Reindrift

I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk blir tap, oppstyking og redusert bruk av beiteland på grunn av arealinngrep og annen menneskelig aktivitet trukket frem som en av de største utfordringene for reindriftsnæringen i dag. Den samlede effekten av en rekke mindre inngrep og forstyrrende aktiviteter innenfor reinbeiteområder er ofte langt større enn effekten av de enkelte inngrep (OED, 2007).

Fire av prosjektene i småkraftpakke Tydal-Selbu berører Saanti Sijte/Essand reinbeitedistrikt, Styttåa, Lauva, Lødølja og Mølnåa kraftverk. Råna og Møåa kraftverk berører Gåebrien Sijte/Riast/Hylling reinbeitedistrikt. Grensen mellom distriktene går langs elvene Tya og Nea. Prosjektene Mølnåa, Råna og Møåa ligger lenger ned mot bebyggelse og områdene antas å være mindre verdifulle for reindrifta og dermed mindre konfliktfylte. Den samlede belastningen fra prosjektene som er lokalisert i Skarpdalen, Styttåa, Lauva og Lødølja, vurderes her.

Reinbeitedistriktet

Saanti Sijte er på 2324 km² og ligger i Trøndelag. Distriktet driver innen kommunene Stjørdal, Meråker, Selbu og Tydal. Distriktet har 9 siidaandeler. Pr. 01.04.12 var det 4528 rein i distriktet, med et gjennomsnitt på omtrent 500 rein pr enhet. Taket for antall rein er 4500 og 600 pr siidaandel. Saanti Sijte er et helårsdistrikt, men blir i hovedsak brukt som vår-, sommer- og høstbeitedistrikt. Vinterbeitene i området er dårlige, med mye snø og fare for nedising, derfor brukes Femund reinbeitedistrikt som vinterbeite. Når reinen flyttes mot Femunden, benyttes flyttleier i Gåebrien Sijte. Saanti Sijte benytter også beiteområder på svensk side av riksgrensen.

Ved Finnkoihøgda, nord i Skarpdalen, har Saanti Sijte et gjerdeanlegg som benyttes både til kalvemerking og høstslakting. Gjerdeanlegget er nylig oppgradert og godkjent av Mattilsynet. I forbindelse med dette anlegget er det en del trekk- og flyttleier og oppsamlingsplasser. Det er disse som kan bli berørt av tiltakene i Skarpdalen, samt at beiteland kan gå tapt. Alle årstidsbeiter er registrert i Skarpdalen, ifølge reindriftskart, men som sagt brukes vinterbeitet mer sjeldent her.

Inngrep i distriktet

Drøyt 3000 fritidsboliger ligger i Saanti Sijte (totalt), 1332 av disse ligger i Tydal kommune. Kranklia hyttefelt ligger langsmed prosjektområdet for Lødølja kraftverk, på motsatt side av elva i forhold til der rørgata er planlagt. Feltet består av 36 hytteeiendommer. Langs veien forbi prosjektområdet for Styttåa kraftverk er det et femtitalls hytter, hvorav drøyt tretti ligger i umiddelbar nærhet til prosjektområdet.

Fra Tydal går det en kraftlinje gjennom Skarpdalen til Finnkoisjøen (distribusjonsnett) og en rett vest for Essandsjøen mot Sverige (sentralnett). I tillegg går både sentral-, regional- og distribusjonslinjer langs distriktets grenser.

Det er store friluftsverdier i området og dermed også et stort stinett.

Oppdemming av Essandsjøen (1970), Vessingsjøen (1959), Sellisjøen (1964), Fossvatna (1993), Finnkoisjøen (1970) og delvis også Selbusjøen (1949) og Stuggusjøen (1966) har beslaglagt større områder som tidligere var beiteområder. Saanti Sijtes grense mot sør går langs Tya og Nea, hvor mange vannkraftverk er bygget ut. Disse er i hovedsak bygd ut nær bebyggelse, noe som gjør områdene mindre attraktive for reinen. I tillegg er de største kraftverkene bygget med tunnel som vannvei, som minimerer påvirkningen på reinen. Dette gjelder også en overføring av vann i Meråker kommune til Meråker kraftverk.

Av små- og minikraftverk i reinbeitedistriktet er Holmbekken (1997), Julfoss, Seteråa (2006) og Halvdagsåa (2007) bygget ut, mens Væla, Kvennbekken, Sternesbekken, Fuldsetbekken, Sagelva og Gudåa er gitt konsesjon eller vurdert konsesjonsfrie, men ennå ikke satt i drift. Væla kraftverk er under bygging, mens konsesjonen til Gudåa kraftverk er påklagd og oversendt OED. Prestfossan kraftverk vest i distriktet er under behandling. De kraftverkene som her er nevnt, med unntak av Prestfossan, er i stor grad lokalisert i utkanten av Saanti Sijte.

Høringsuttalelser om reindrifta

Tydal kommune har uttalt at Skarpdalen er et meget viktig område for reindrifta med blant annet sekundærboliger og anlegg for kalvemerking. En viktig trekklei for rein og elg er lokalisert rett nord for inntaksdammen til Lødølja kraftverk.

Fylkesmannen påpeker også viktigheten av Skarpdalen for reinbeitedistriktet. De mener at hvert enkelt kraftverk ikke vil få store konsekvenser for reinbeitedistriktet, men at de samlet sett utgjør et betydelig inngrep. Fylkesmannen har varslet innsigelse til alle tre kraftverk.

I en uttalelse i etterkant av befaringen høsten 2015 opprettholder Fylkesmannen innsigelsene til prosjektene i Skarpdalen. De er kritiske til rørgatetraseen som er planlagt for Lødølja kraftverk og mener at konsekvensutredningen på fagområdet reindrift som er gjennomført for prosjektene er for dårlig.

Sametinget har innsigelse til kraftverkene Lødølja, Lauva og Styttåa, på bakgrunn av presset på beitearealene i Saanti.

Nasjonalparkstyret for Skarvan-Roltdalen og Syllan landskapsvernområde peker på at vannstanden ved vadestedet for rein oppstrøms planlagt inntaksdam i Lødølja ikke må påvirkes.

Saanti Sijte har også uttalt seg til en eventuell utbygging, og skriver:

«Saanti Sijte er fra før berørt av store arealinngrep der store områder med beiteland har forsvunnet, bl. a. pga. oppdemming av sjøer. Reinen er en selektiv beiter. Dvs. at den velger ulike beiteområder og ikke minst forskjellige deler av en plante til forskjellige årstider. Når større beiteområder forsvinner er det ikke slik at reinen kan benytte andre områder på samme vis, da sammensetningen av vekster er ulik fra område til område.

Forstyrrelser fra menneskelig aktivitet og rovdyr øker stadig. Og i forbindelse med anleggsvirksomhet vil reinen trekke unna området. Unnvikelsesadferd er noe som forplanter seg videre, utover det området som blir direkte berørt. I tillegg vil det også komme nye veier, dermed øker også aktivitet av folk og hunder.

Vi mener at utbygging av Styttåa, Lauva og Lødølja kraftverk får for store konsekvenser for vårt reinbeiteområde, som fra før er hardt belastet. Vi vil ikke godta bygging av disse tre kraftverkene.»

I høringsrunden for Prestfossan kraftverk i 2011 uttalte reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag og Hedmark at det ser ut til at tålegrensa for reinbeitedistriktet er nådd med tanke på inngrep. De anbefaler at det gjennomføres en helhetlig konsekvensutredning før det tillates flere inngrep i Saanti Sijte. I høringsrunden i 2016 uttalte Fylkesmannen at en slik utredning fremdeles mangler. Fylkesmannen har innsigelse til Prestfossan.

Sametinget mener at Prestfossan kraftverk må vurderes sammen med småkraftpakke Tydal-Selbu.

Vurdering

Prosjektområdet for Lødølja kraftverk ligger på grensen til ei relativt bred flyttlei mellom et oppsamlingsområde nordvest for Essandsjøen og et nordvest for Finnkoisjøen. Inntaksbassenget kan komme i konflikt med flyttleia, men søker har endret plassering av dammen for å unngå dette. Inntaksområdet ligger også nært ei trekkelei øst for elva. Hele området er registrert¹ som vårbeite I (kalvings- og tidlig vårland), sommerbeite I og II (sentrale høyereliggende områder og lavereliggende sommerland), høstbeite I og II (parringsland og tidlig høstland), høstvinterbeite I (tidlig høstvinterbeite, intensivt brukt) og vinterbeite II (tidlig vinterland).

Prosjektområdet for Lauva kraftverk ligger rett øst for ei trekkelei over Svartåsen. Hele tiltaksområdet er registrert som vårbeite I, sommerbeite I og II (området ligger på grensen mellom undertypene), høstbeite II, høstvinterbeite I og delvis vinterbeite II.

Kraftstasjonsområdet for Styttåa kraftverk ligger svært nært ei smal flyttlei mellom et oppsamlingsområde nordvest for Essandsjøen og et rundt Måltoppen. Det går også ei trekkelei nordøst for prosjektområdet. Hele tiltaksområdet inngår i vårbeite I, sommerbeite II, høstbeite II, høstvinterbeite I og vinterbeite II.

Fordi Saanti Sijte flytter rein til Femund reinbeitedistrikt om vinteren pga. dårlig vinterbeite i eget distrikt, er vinterbeitene ikke vurdert som spesielt konfliktfylte, på tross av at de er registrert som minimumsbeite i Saanti (begrensende for antall rein i distriktet). I tillegg er påvirkning fra små vannkraftverk minimal om vinteren, da mange kraftverk ikke produserer i vinterperioden og områdene er dekket av snø.

NVE mener at nye utbygginger kan føre til store konflikter for reindriftnæringa hvis de fører med seg økt ferdsel. Fordi det allerede går bilveier inn til og forbi kraftverks plasseringene, vil det ikke åpnes opp nye ferdselsårer ved de nå omsøkte utbyggingene. Både Lødølja og Styttåa ligger i nærheten av hyttefelt, og vi ser ikke at ferdselen av mennesker og biler vil øke i særlig grad i driftsperioden. Lauva ligger i et mindre berørt område, i enden av en blindvei. Her er det heller ingen bebyggelse, og området er lite besøkt ifølge søknaden. Etter NVEs mening vil Lauva kraftverk være et inngrep med større konsekvenser med tanke på økt ferdsel enn Styttåa kraftverk, på tross av at de likner hverandre i størrelse. I tillegg medfører Lauva kraftverk store anleggstekniske utfordringer ved at det er svært bratt både der det er planlagt vei og rørgate. Dette vil mest sannsynlig føre til at området som direkte berøres av utbyggingen blir større enn forventet, og man vil derfor få en større påvirkning på reindrift og beiteland.

Styttåa ligger som nevnt i et område som er preget av hyttebebyggelse og svært nær en vei. Det er ikke planlagt veibygging, med unntak av en avkjørsel til kraftstasjonen på 40-50 m. NVE mener at beitekvaliteten ser god ut i områdene vest, nordvest og nord for prosjektområdet. Inntaksdammen i Styttåa ligger drøye 400 meter fra veien og dette er, etter NVEs mening, nært nok til at inngrepet ved kraftverket ikke får større konsekvens enn inngrepene og ferdselen som er knyttet til hyttefeltet og veien fra før. Rørgatetraseen skal kunne benyttes som adkomst til inntaket med terrengkjøretøy, en påvirkning vi mener er akseptabel.

Når det gjelder Lødølja kraftverk ligger dette også, i likhet med Styttåa, i nærheten av en del hyttebebyggelse, men kraftverket er planlagt på motsatt side av både veien og elva. Det er planlagt to avkjørsler fra den eksisterende veien, en til inntaket og en til kraftstasjonen, men ikke vei langs

---

¹ Registreringene er hentet fra NIBIOs reindriftskart kilden.skogoglandskap.no.

rørgata. Ut ifra dette vurderer ikke NVE økt ferdsel som en stor konflikt ved en eventuell utbygging av Lødølja kraftverk.

Det som derimot kan bli konfliktfylt ved Lødølja kraftverk er inngrepene knyttet til etablering av rørgata. Rørdimensjonen som er planlagt er svært stor (1,7 m). Dette fører i seg selv til at et litt bredere og dypere belte av terrenget blir berørt hva som er enn vanlig, i et område som er åpent og myrlendt. Rørgata er planlagt å bli over 2 km lang. Området er myrlendt og rørgata er tenkt gravd ned på tvers av dreneringsretningen mot Lødølja. I stedet for en kontinuerlig drenering langs traseen, vil dreneringen bli punktvis som følge av hull som lages i dekket rundt rørgata. Dette vil kunne endre vegetasjonstypene i beltet der traseen er planlagt. Dette kan gjøre området mindre attraktivt for reinen, ved at beitemulighetene endrer seg. Som reinbeitedistriktet har uttalt, er reinen en selektiv og svært krevende beiter. Beltet med myr mellom elva og skogen er relativt smalt, og store deler av beltet risikeres å endres hvis rørgatetraseen blir realisert.

Hele tiltaksområdet for Lødølja kraftverk er registrert som kalvingsland. I OEDs retningslinjer for små vannkraftverk er kalvingsland definert som særverdiområde og områdene gitt stor verdi. I kalvingstida trenger simlene ro og eventuell unnvikelseeffekt er sterkere da enn i andre årstider.

NVE setter også spørsmålsteget ved planene om å legge rørgata på vestsiden av elva, som omsøkt. Dette gjør prosjektet vesentlig mer konfliktfylt for reindrifta enn hvis traseen hadde vært lagt på østsiden. Der er det allerede vei og hytter, og dette ville samlet inngrepene i området i større grad.

For Lødølja kraftverk er det i høringsuttalelsene påpekt at også anleggelse av inntaksdammen kan føre til problemer for reintrekket rett ovenfor. Virkningene for dette er vanskelige å anslå og kan trolig unngås ved å sette vilkår om begrensninger av inntaksmagasinet i en eventuell konsesjon.

Oppsummering

Samlet sett sier NVE seg enig i uttalelsene om at Saanti Sijte fra før er påvirket av kraftutbygginger og hyttebebyggelse. Kraftutbyggingene er i stor grad lokalisert i utkanten av distriktet. NVE mener at en utbygging av Styttåa kraftverk gir akseptable konsekvenser for reindrifta fordi prosjektet ligger i et område hvor det allerede forventes en del ferdsel og er en del inngrep. En eventuell konsesjon til Styttåa kraftverk forutsetter imidlertid at anleggsperioden planlegges i samråd med reindrifta og dermed unngår kalvingstida og de periodene når flyttleia benyttes.

Fordi Lauva og Lødølja kraftverk er planlagt lenger fra bebyggelse mener NVE at inngrepene forbundet med disse utbyggingene er større. Dette gjelder særlig Lauva, både med tanke på at området er mer skjermet, og på grunn av de bratte skråningene hvor det er planlagt rørgate og vei. For Lødølja gjelder at inngrepet ved etablering av rørgate vil føre til en endring i vegetasjonen på en i utgangspunktet uberørt side av elva. Lødølja kraftverk er i sin helhet planlagt i kalvingsland, som er særlig sårbart område. På bakgrunn av dette mener NVE at konsekvensene ved Lauva og Lødølja kraftverk er så store for reindriftsnæringa at det blir vesentlig for konsesjonsspørsmålet.

Konsultasjon

NVE og Sametinget gjennomførte konsultasjon på småkraftpakke Tydal-Selbu og Prestfossan kraftverk 21.12.16, etter krav fra Sametinget. Reindrift var tema for konsultasjonen. Sametinget anmodet NVE om å rette en forespørsel til Saanti Sijte om konsultasjon. NVE mener at dialogen mellom Saanti og NVE i høringsrunden og på befaring har gitt tilstrekkelig informasjon og kunnskap til å fatte vedtak i saken.

Naturmangfold

Børge Wahl har utarbeidet rapport om biologisk mangfold for Styttåa kraftverk.

Akvatisk miljø

Det finnes ørret i vassdraget. I følge rapport om biologisk mangfold er denne av liten størrelse. NVE vurderer at det finnes flere tilsvarende elvestrekninger for ørret i området. NVE mener at en minstevannføring vil sikre noe vanddekt området og noe produksjon av byttedyr for ørret.

Terrestrisk miljø

Området ved inntaket er dominert av fastmattemyr, men med noe bartrær. Nedover langs østsiden av elva bærer granskogen preg av å være hogget, og man har derfor en ensartet skog i form av alder og størrelse. Nedre del av rørgatetraseen, samt området der kraftstasjonen skal bygges er igjen preget av fastmattemyr. Det er ikke tidligere registrert naturtyper i området, og det ble heller ikke registrert noen i forbindelse med utarbeidelse av søknaden. Rapporten legger vekt på at eksponeringen av området er mot sør-øst, og at dette kan forklare fraværet av fuktrevende arter. Det er ikke registrert rødlistede moser, lav eller karplanter i tiltaksområdet.

Av vanntilknyttet fugl finnes både fossekall og strandsnipe i området. Fossekallen er sterkt knyttet til rennende vann, og vil kunne bli påvirket av redusert vannføring. Det har vist seg at relativt enkle tiltak som hekkedasser i tilknytning til utløpet fra kraftstasjonen kan avbøte noe på de negative konsekvensene for fossekallen. Strandsnipe er også nært knyttet til vann, men er noe mer fleksibel i valg av habitat, da den gjerne har tilhold både langs rennende elver og ved innsjøer. Strandsnipe er en vadefugl som legger reiret sitt på bakken, i vannkanten. Den vil derfor være sårbar for vannstandsendringer i hekketiden. Dette vil etter NVEs vurdering være en mer aktuell problemstilling ved reguleringsmagasiner, enn ved fraføring av vann i forbindelse med et elvekraftverk.

Av rovfugl er det registrert kongeørn, jaktfalk og fjellvåk i influensområdet. Jerv (EN) og gaupe (EN) er vanligst forekommende av store rovdyr, men også streifdyr av bjørn (EN) og ulv (CR) ferdes noen ganger gjennom området. Fjellreven (CR) kan også opptre som streifdyr i området. Dette er alle svært sky fugler og dyr. Etter NVEs vurdering vil disse trolig sky området i en eventuell anleggsperiode, men i en driftsperiode vil de igjen kunne benytte seg av området.

Fylkesmannen peker i sin uttalelse på at det ikke er gjennomført naturtypekartlegging etter DN-håndbok 13/NiN, og de mener at dette må gjøres. Det blir vanligvis ikke stilt de samme utredningskravene til kraftverk under 1 MW, som til de over 1 MW. NVE har alltid anledning til å be om mer informasjon, eller kreve tilleggsundersøkelse, i de tilfellene vi mener at saken ikke er tilstrekkelig opplyst. Etter befaring i området kan ikke NVE se at det er noen grunn til å kreve tilleggsundersøkelser i form av naturtypekartlegging i området. Ut i fra egen erfaring mener NVE det lite trolig ville bli registrert noen viktige naturtyper i Styttåas influensområde.

NVE kan ikke se at Styttåa kraftverk vil medføre vesentlig forringelse av det biologiske mangfoldet i området. Det er ikke registrert viktige naturtyper eller rødlistede arter (med unntak av store rovdyr). NVE mener at en minstevannføring vil være med på å opprettholde forholdene for eventuell fuktrevende vegetasjon, sørge for vanddekt areal til ørret, samt sørge for noe produksjon av evertebrater, og dermed legge til rette for en fortsatt bruk av elva til næringsøk for vanntilknyttet fugl og ørret.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Styttåa kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 28.9.2016. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Styttåa kraftverk finnes det jerv (EN), gaupe (EN), ulv (CR) bjørn (EN) og fjellrev (CR). En eventuell utbygging av Styttåa vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra Styttåa kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. I influensområdet kan det ifølge Børge Wahl forekomme flere av våre store rovdyr, samt fjellrev. Vi vurderer det imidlertid slik at disse artene ikke vil bli særlig berørt av en utbygging. Det er ikke registrert viktige naturtyper i området. En utbygging av Styttåa vil berøre det generelle biologiske mangfoldet i og rundt Styttåa. Det eksisterer i dag flere tilsvarende og vesentlig større prosjekter i Tydal og Selbu kommune, som enten er i drift, under behandling eller har fått konsesjon. Styttåa kraftverk er nå behandlet sammen med fem andre småkraftverk/minikraftverk i Tydal og Selbu kommune, og man har tatt hensyn til likheter og ulikheter når det kommer til biologisk mangfold.

Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Influensområdet til Styttåa kraftverk ligger i randsonen til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Søker oppgir at det fra det planlagte inntaket er 1,5 km i luftlinje, og 200 høydemeter, til nasjonalparkgrensen. Landskapet rundt Styttåa er småkupert og med til dels spredt skogdekke. Fra inntaket og et stykke nedover langs planlagt rørrase er det i senere tid tatt ut granskog. Landskapet bærer preg av dette. På motsatt side av elva står det fremdeles et plantefelt som søker opplyser er ca. 15 til 20 år gammelt. I nedre del av rørgata, og i kraftstasjonsområdet er landskapet dominert av myr. På planlagt utbygd strekning renner Styttåa stort sett i større og mindre stryk. Det er en elv med til dels mye «liv». Det største fallet er omtalt i søknaden som Styttåfallet. Dette er et fall på 20 til 25 m ned i

et gjel. NVE er enige med Fylkesmannen i at elva har gode landskapskvaliteter. Den er imidlertid noe nedskåret i landskapet, og sammen med vegetasjonen langs elva gjør dette at man ikke skal langt bort fra elvekanten før elva forsvinner av syne. En slukeevne på 300 % av middelvannføringen som det her er omsøkt, vil føre til at det i store deler av året bare går minstevannføring i elva. Dette vil forandre mye på elva sin kvalitet som landskapselement. NVE vektlegger at det ikke går sti, eller vei langs den aktuelle elvestrekningen og at elva derfor er synlig for bare de få som eventuelt oppsøker den spesielt. NVE vurderer derfor at landskap ikke skal tillegges særlig vekt ved avgjørelse av konsesjonsspørsmålet.

Forum for natur og friluftsliv trekker fram INON i sin uttalelse, og mener at utbyggingen vil medføre for stort bortfall av inngrepsfri natur til at det kan aksepteres. Som søker skriver i sin kommentar til høringsuttalelser er ikke lenger selve INON-begrepet et vurderingskriterium for forvaltningen. Man skal imidlertid fremdeles verdsette store sammenhengende områder med urørt preg. Styttåa ligger som nevnt tidligere i randsonen til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, et større område uten inngrep. Det går en vei like ved planlagt kraftstasjonstomt og deler av landskapet langs elva er preget av plantefelt. NVE mener derfor at området er inngrepsnært, og at de planlagte fysiske inngrepene ikke vil forringe verdien av det store sammenhengende urørte området i tilknytning til nasjonalparken.

Hverken kommunen eller Fylkesmannen trekker frem friluftsliv som viktig bruk i området ved Styttåa. Etter det NVE kunne se på befaring var det ingen stier langs elva og terrenget bar ikke preg av å bli mye brukt av folk. Det ligger ca. 50 hytter i tilknytning til veien til Aunemarka. Søker opplyser om at selve veien frem til Aunemarka er noe benyttet av hytteeiere som turvei om sommeren. Om vinteren blir det kjørt opp scooterløype på denne veien og den blir også brukt av hytteeierne til å gå på ski på. Ellers blir området brukt til elgjakt og bærplukking av lokalbefolkningen. Søker viser til at det er andre og mer attraktive turområder i Tydal kommune. Det blir i søknaden opplyst at elva er ei dårlig fiskeelv, da ørreten er småvokst. Det er ifølge søker fiskekortordning i området, men det blir hovedsakelig fisket i vann med større fisk. NVE mener at det er begrensede brukerinteresser i området og at ev. tradisjonelt friluftsliv ikke vil bli vesentlig hindret av det planlagte tiltaket. NVE vurderer derfor at friluftsliv ikke skal tillegges særskilt vekt i konsesjonsspørsmålet.

Nettilknytning

Søker oppgir i søknaden at de har fått bekreftet fra TrønderEnergi Nett AS at det er plass til Styttåa kraftverk på 22 kV-nettet. Søker skriver også at det for akkurat dette minikraftverket ikke vil være behov for omfattende oppgradering av distribusjonsnettet. NVE har mottatt høringsuttalelser og annen korrespondanse fra TrønderEnergi Nett AS og Statkraft, som tyder på at nettsituasjonen er vanskelig i området. NVE legger ikke spesielt vekt på nettsituasjonen i konsesjonsspørsmålet, men vi ser at det vil være store utfordringer knyttet til å få koblet Styttåa kraftverk på nettet. Dette vil mest trolig innebære store oppgraderinger i nettet, noe som også vil medføre kostnader for Styttåa kraftverk. NVE presiserer at planer for miljø og landskap ikke vil tas til behandling før det foreligger dokumentasjon på at kraftverket kan knyttes til nettet.

Kulturminner

Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner i tiltaksområdet. Det er ifølge søker heller ikke kjent at det er andre typer kulturminner i området. Sametinget skriver i sin høringsuttalelse at de var på befaring i området i 2014, og at det da ikke ble registrert noen samiske kulturminner. Sametinget har utover dette ikke noen kulturminnefaglige merknader til tiltaket. NVE har ikke mottatt høringsuttalelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, men vi minner likevel om opplysningsplikt etter kulturminnelova. Ut fra den informasjonen vi har kan vi ikke se at det planlagte tiltaket skal påvirke kulturminner.

Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Det er i søknaden oppgitt at noen hytter får drikkevann fra Styttåa om sommeren. Kulpen som vannet blir tatt fra ligger i nærheten av det planlagte inntaket. Vannledningen ligger i dag oppå bakken. Søker vil erstatte denne provisoriske vanntilførselen ved å flytte drikkevannsinntaket til inntaksdammen og legge vannrøret i rørgrøfta. Dette vil etter NVEs vurdering være en bedre og mer permanent vannforsyning for de det gjelder. NVE kjenner ikke til at det er annen bruk av vannet i Styttåa.

Konsekvenser av kraftlinjer

Det er planlagt å legge en 100 m lang jordkabel fra kraftverket til tilkoblingspunkt. Kablen skal legges i veiskulderen langs den eksisterende veien til Aunemarka. NVE kan ikke se at dette vil medføre negative konsekvenser for allmenne interesser.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Styttåa kraftverk vil gi 1,8 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et minikraftverk. Små kraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter.

Oppsummering

Det er ikke registrert verdifulle naturverdier som vil påvirkes av Styttåa kraftverk. Området har noe verdi for tamreindrift i området, men NVE mener påvirkningen fra Styttåa kraftverk vil være beskjeden. Det er etter det NVE kjenner til lite brukerinteresser i området og området vil også etter det planlagte tiltaket kunne benyttes til tradisjonelt friluftsliv. Styttåa har gode landskapskvaliteter på nært hold, men i det store landskapsrommet forsvinner elva. NVE vurderer kostnadene ved tiltaket til å være litt over gjennomsnittet i forhold til andre småskala vannkraftverk som det er søkt konsesjon for de siste årene. NVE ser også at det er store utfordringer knyttet til å få Styttåa kraftverk på nett.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Styttåa Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Styttåa kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Styttåa Kraft AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en nettilknytning på 100 m 22 kV jordkabel til eksisterende linjenett, samt installering av en generator med spenning på 900 kV og en transformator for omsetning til 22 kV.

TrønderEnergi Nett AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Etter etablert praksis kan nødvendige høyspentanlegg bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon. Hvis dette gjøres, er det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. De elektriske komponentene som installeres inne i kraftverket krever ikke konsesjon etter energiloven (jamfør Odelstingproposisjon nr 43 1989-90, s 87). Bygging og drift av de elektriske komponentene i kraftverket omfattes av FOR-2006-04-28-458 *Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg* og FOR-2005-12-20-1626 *Forskrift om elektriske forsyningsanlegg* og ivaretas av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter vilkår i områdekonsesjonen skal områdekonsesjonær fremlegge planer for ny nettilknytning og eventuell forsterkning for kommune, fylkesmann, grunneiere og andre berørte for uttalelse. Ved uenighet om løsninger kan områdekonsesjonær legge saken frem for NVE som da vil behandle saken som en anleggskonsesjon.

Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene. Se eget avsnitt i NVEs vurdering

NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	644
Alminnelig lavvannføring	l/s	59
5-persentil sommer	l/s	86
5-persentil vinter	l/s	32
Maksimal slukeevne	l/s	1932
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	300
Minste driftsvannføring	l/s	190

Det er i søknaden tatt utgangspunkt i et slipp av minstevannføring på 60 l/s hele året. En tilstrekkelig minstevannføring er viktig for å opprettholde en viss produksjon i elva. Spesielt i sommersesongen er planter knyttet til elvestrengen avhengige av et stabilt fuktig miljø. Bunndyr og fisk vil være avhengige av nok vann hele året. Det er naturlige forskjeller mellom sommer og vinter i ei elv. NVE mener at dette også bør gjenspeiles i slipp av minstevannføring i elva. Vi mener det er naturlig å se til de sesongmessige lavvannføringene for fastsetting av minstevannføring i Styttåa.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 90 l/s i tiden 1.5. - 30.9 og 30 l/s resten av året.

I forhold til søknaden vil dette gi en ubetydelig økning i produksjonen, basert på oppgitt energiekvivalent.

Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmfør våre merknader under avsnittet «Forholdet til energiloven».

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	<p>Inntaket skal ifølge søknaden plasseres på ca. kote 560. Inntaket er planlagt å være et Coandainntak med en bredde på 5 m.</p> <p>Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.</p>
Vannvei	<p>Vannveien skal ifølge søknaden bestå av en ca. 600 m lang rørgate, som skal graves ned på østsiden av elva. Diameter på røret skal være 1000 mm.</p>
Kraftstasjon	<p>Kraftstasjonen skal ifølge søknaden plasseres på nordsiden av elva, og ca. 10 m fra eksisterende veiskulder. Turbinsenteret er oppgitt å skulle være på ca. kote 510.</p> <p>Kraftstasjonen vil ifølge søknaden få en grunnflate på 35-40 m².</p>
Største slukeevne	Søknaden oppgir 1932 l/s.
Minste driftsvannføring	Søknaden oppgir 190 l/s.
Installert effekt	Søknaden oppgir maksimalt 800 kW.
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir 1 Francisturbin. Antall turbiner og turbintype kan justeres ved detaljplan.
Vei	<p>Frem til kraftstasjonen skal eksisterende vei til Aunemarka benyttes. Det er ikke behov for å oppruste denne veien. Det skal anlegges en avkjørsel på 40-50 m fra veien til kraftstasjonstomta.</p> <p>Fra kraftstasjon til inntak skal det bygges en midlertidig anleggsvei langs rørgata. Denne veien skal revegeteres når anleggsdriften er ferdig. Som tilkomst til inntaket i driftsfasen skal snøscooter og ATV benyttes.</p>
Annet	Noen hytter har per i dag drikkevann fra Styttåa om sommeren. Det må påses at vannforsyningsinteressene ikke blir negativt berørt.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være

berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

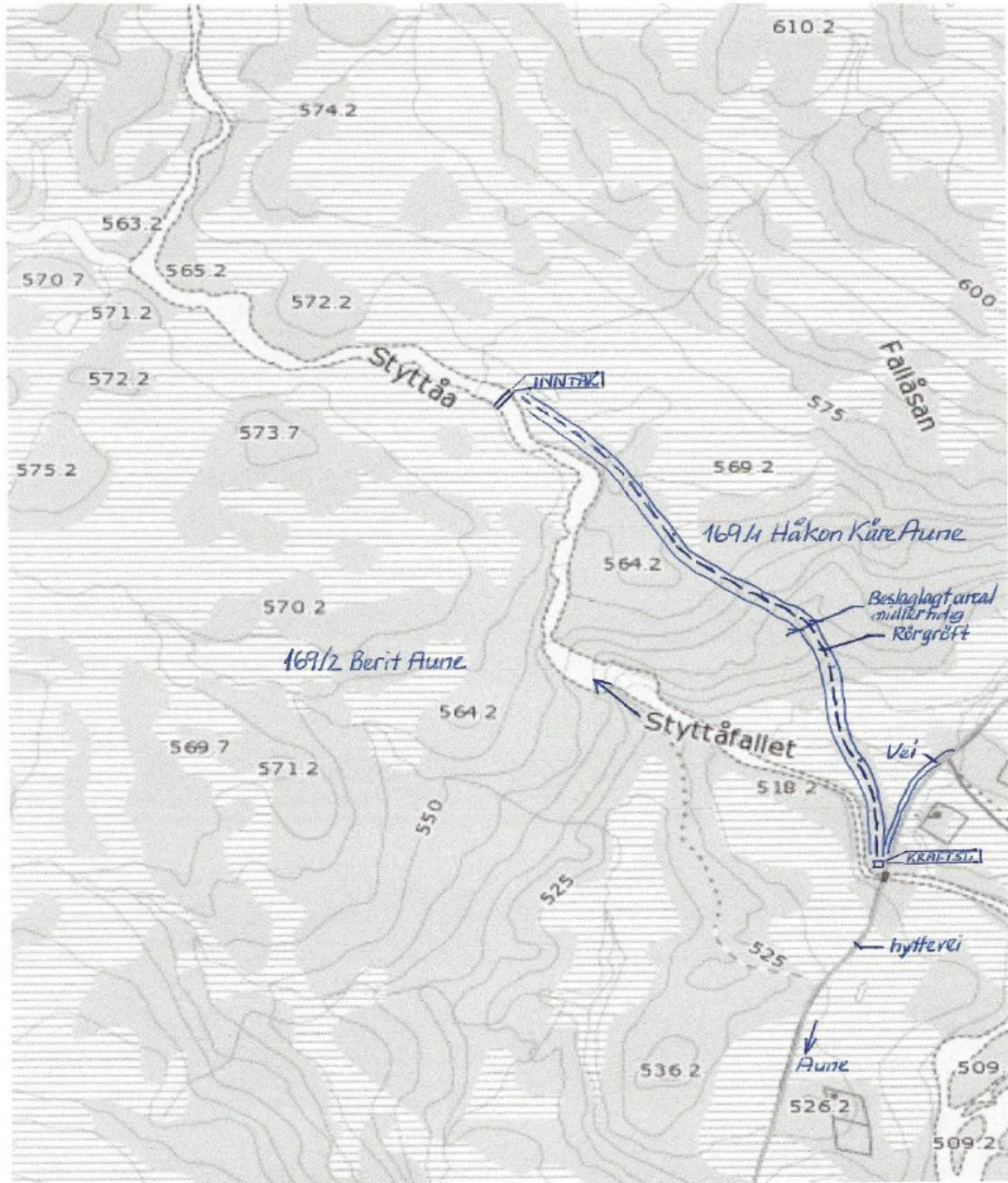
Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

1. Detaljkart
2. Pakkekart

0 50 100 150m

M = 1:5000

skog+
landskap

26.02.2015

